

3. konferencija Federacije rumunjskih arhivista

Constanta, Rumunjska, 10.–12. svibnja 2006.

Treća konferencija Federacije rumunjskih arhivista održana je u Constanti na Crnome moru, od 10. do 12. svibnja 2006. Uz Federaciju rumunjskih arhivista, suorganizator ovoga skupa bio je Regionalni državni arhiv u Dobruđi, a Konferencija je ujedno bila prigoda i za obilježavanje 175. godišnjice osnutka prve arhivske ustanove na području Rumunjske, kao i 55. godišnjice podružnice Regionalnoga državnog arhiva u Dobruđi. Ovim obljetnicama pridana je velika pažnja, budući da su se skupu tijekom otvorenja obratili ravnatelj Rumunjskoga nacionalnog arhiva, ravnatelj Regionalnoga državnog arhiva u Dobruđi, predsjednica Federacije rumunjskih arhivista, čelnik Distrikta Constanta, te predstavnici triju najzastupljenijih konfesija na ovom području: pravoslavne, muslimanske i katoličke.

Nakon pozdravnih govora, uslijedilo je uvodno izlaganje koje je podnio ravnatelj Regionalnoga državnog arhiva u Dobruđi Constantin Chera, o djelovanju svoje ustanove u prošlosti, sadašnjosti te budućim perspektivama. Potom su sudionici nazočili otvorenju, te stručnome vodstvu kroz izložbu *Dobruđa – etničke i kulturne manjine*, koja je vrlo zorno odrazila multietničnost ove regije, kao njene najizrazitije značajke. Izložba je obuhvatila arhivsko gradivo koje ocrta osnivanje, povijest, ustroj i djelovanje raznih etničkih udruga na ovom području: Turaka, Grka, Bugara, Tatara, Židova, Talijana, Nijemaca, Rusa itd. U nastavku programa, Federaciji rumunjskih arhivista formalno su se priključile strukovne udruge iz još triju rumunjskih pokrajina, a potom je vrlo nadahnuto izlaganje iznio direktor Rumunjskoga nacionalnog arhiva, Vasile Dan Baicu, pod naslovom *Povijest i arhivi ispod karpatskoga lûka*. U popodnevnom su dijelu svoja izlaganja o povijesti nacionalnih strukovnih udruženja podnijeli predstavnici Mađarske, Bugarske, Ukrajine, Moldavije, Srbije i Hrvatske, a nakon njih vrlo se živa rasprava razvila oko različitih pristupa i zakonodavne prakse glede pojedinih tema koje su prepoznate kao tipično tranzicijske: gradivo privatiziranih gospodarskih subjekata, gradivo političkih stranaka i udruga, gradivo sigurnosnih i obavještajnih službi nekadašnjih represivnih režima, općenito o arhivskoj zakonskoj regulativi i sl. Domaćini su inzistirali na opširnim i preciznim odgovorima gostiju, nastojeći pronaći možebitne odgovarajuće modele za vlastite teorijske i praktične nedoumice.

Tijekom ove sesije predstavljena su i dosadašnja postignuća projekta izrade mrežne stranice Federacije, koja je izazvala začuđujuće prijepore – od opravdanih kritika, pa sve do (nama nerazumljivih) nedoumica je li ona uopće potrebna. Program tog dana završio je izvješćem predsjednice Federacije rumunjskih arhivista, Carmen Dobrote, o radu Federacije u 2005/2006.

Sljedeći su se dan odvijale dvije paralelne sjednice: jedna s dominantno historiografskom temom – o Dobruđi kao modelu multietničkog i multikulturnog suživota; a druga arhivistička – o prilagodbi opisnih normi međunarodnim standardima. Na sjednici kojoj sam nazočila, predstavljeno je nekoliko više-manje konkretnih pojedinačnih izlaganja, dok se rasprava odvijala u poslijepodnevnim satima. Druga arhivistička tema odnosila se na profesionalno obrazovanje arhivista.

Naposljetku, mogli bismo zaključiti da je priličan broj tema zajednički i s otprilike istom razinom dosadašnjeg načina rješavanja, no, za određen broj tema zamjetan je napredniji stupanj razvoja hrvatske arhivističke struke. Naročito je to zamjetno u problematici regulative dostupnosti arhivskoga gradiva, korištenja informatičkih tehnologija, povezanosti i suradnje s ustanovama i pojedincima izvan matične zemlje i dr. No, zamjetna je i svojevrsna, uglavnom generacijska, podjela ove arhivske zajednice (Rumunjska ukupno broji oko 950 arhivista) od

kojih je skupina mlađih usmjerena i vrlo posvećena rješenjima koja sugerira Međunarodno arhivsko vijeće.

Organizirana su i brojna društvena zbivanja. Za gostujuće je arhiviste bio priređen vrlo sadržajan i opsežan obilazak Constante, Arheološkoga i povijesnoga muzeja Constante, te rimskih iskopina i muzeja konstruiranog nad njima. Svečanoj je večeri prethodio program koji nas je upoznao s glazbeno-plesnim tradicijama većine nacija koje nastavaju ovo područje, a posljednji je dan organiziran izlet s obilaskom Bazilijeva limesa, tropeuma te obrambenih zidina koje je dao izgraditi car Trajan, posjetom samostanu i spilji Sv. Andrije, te jednome derviškom samostanu.

Silvija Babić